

Wolnomularz Polski, nr 37, styczeń-marzec 2003

Z ojczystych stron Adama Mickiewicza i Tomasza Zana dochodzą nas znów interesujące wieści. Jak mogliśmy przeczytać w listopadowym numerze znakomitego, austriackiego pisma wolnomularskiego „Blaue Blatter”, które z kolei powołuje się na szacowny hamburski organ „Hanseatisches Logen Blatt” (nr 10/2002) — na Litwie powstaje pierwsza po drugiej wojnie światowej Wielka Loża.

Braciom litewskim, oraz wspomagającym ich braciom niemieckim, a w szczególności loży o symbolicznej nazwie „Die Briickenbauer”, czyli „Budowniczości Mostów”, redakcja „Wolnomularza Polskiego” przesyła z tej okazji braterskie pozdrowienia i gratulacje.

A oto skrócona historia powstania pierwszej Wielkiej Loży Litwy, którą spisał Br.: Rolf Appel. Zaczęło się od tego, że jeden z dyrektorów miejscowego muzeum w Kłajpedzie, począł pytać bawiącego tam z wizytą Br.: J. Sahlfelda o informacje dotyczące masonerii. Ow dyktor, wespół z jednym ze swych przyjaciół, zaproszony został następnie przez lożę „Plato zur Bestandigen Einigkeit” na Wschodzie Wiesbaden, gdzie obaj otrzymali dalsze informacje o wolnomularstwie. Jednakże — podkreśla autor relacji - loża w Wiesbaden nie czuła się na siłach, aby samodzielnie przystąpić do odbudowy Sztuki Królewskiej na Litwie. Dlatego zwrócono się do Br.: Rolfa Apella w Hamburgu, czy nie zna on sposobu, aby odrodzić Sztukę Królewską w tym rejonie Bałtyku. I tak sprawa utworzenia loży na Litwie stanęła na forum Szanownej Loży „Die Briickenbauer” na Wschodzie Hamburga, która postanowiła podjąć się tego dzieła.

Trzeba było najpierw pojechać na Litwę, nawiązać tam kontakty i sprawdzić czy rzeczywiście są tam ludzie „poszukujący światła”. Następnie zaproszono dyrektora z Kłajpedy oraz jego przyjaciela do Hamburga i po przeprowadzeniu stosownych rozmów przyjęto ich do masonerii, jako członków loży „Budowniczych Mostów”. Nastąpiły kolejne wyjazdy na Litwę. Podjęto prace związane z budową loży, prowadząc je z zachowaniem pełnej dyskrecji. (Informacje prasowe, konferencje czy otwarte spotkania nie są tam do dziś pożądane. I ma to — jak się podkreśla — swoje uzasadnienie).

Pojawili się nowi kandydaci. Inicjowano ich w Hamburgu przy współdziałaniu z takimi lożami, jak „Theodor Vogel” czy „Ferdinand zum Felsen”, gdzie poddano ich też próbom na kolejne stopnie wolnomularskie. Gdy gotowe już było tłumaczenie odpowiednich tekstów rytualnych na język litewski, można było pomyśleć o ich wydrukowaniu.

Nastąpiła kolejna seria wizyt członków loży „Budowniczych Mostów” na Litwie, aby na miejscu praktycznie nauczać nowych adeptów masońskiego rytuału. Kolejni kandydaci litewscy składali egzaminy w Hamburgu, nastąpiły też pierwsze podniesienia, najpierw na stopień czeladnika a wreszcie i na stopień Mistrza. Każdy z nowo przyjętych Braci musiał być awansowany oddzielnie, tak aby mógł w pełni przeżyć odpowiedni, związany z tym ceremoniał. [...] Niebawem można już było zapalić światła w pierwszej loży wyższego stopnia o symbolicznej nazwie „Reneissance”, na Wschodzie Wilna.

(Relację szczegółową, gdzie i w jakich warunkach odbyły się i odbywają prace pierwszych loż litewskich, ze zrozumiałych względów pominiemy, nie chcąc naruszać obowiązujących na Litwie zasad całkowitej pod tym względem dyskrecji - przyp. red.). Powiemy tylko, że obecnie - gdy na Litwie działają trzy loże — zasiadający w nich Bracia w większości przestali już być członkami swych macierzystych loż niemieckich, w których byli inicjowani. Warto dodać, że ich Loże-Matki zapewniły nowym lożom pełne wyposażenie, począwszy od fartuchów i szarf, aż po inny sprzęt obowiązujący w rycie szkockim.

W cytowanej tu obszernie relacji pióra Br.: Rolfa Apella jest też mowa o tym, jak wielką pracę organizacyjno-szkoleniową wykonać musieli niemieccy Bracia, zanim można było przystąpić do powołania samodzielnej już Wielkiej Loży Litwy. W samych pracach szkoleniowych oraz wykładach na temat historii wolnomularstwa, problemów organizacyjno- prawnych oraz szeroko pojmowanej problematyki ezoterycznej - uczestniczyło 13 specjalnie delegowanych na Litwę niemieckich instruktorów. Wreszcie, dokładnie 13 kwietnia 2002 roku nastąpiło zapalenie symbolicznych światła. Ta — jak podkreślił Br.: Appel — Najmłodsza Wielka Loża Siciata ma wprawdzie niewielu członków, ale stacją na bardzo wiele!

Na uroczystości w Wilnie przybyła jedenastoosobowa delegacja z Hamburga. Przybyli także Wielcy Mistrzowie niemieckich obediencji VGLvD, oraz Wielki Mistrz Wielkiej Loży Austrii. Wielką Lożę Rosji reprezentował Wielki Mistrz i ośmiu innych Dostojników. Przybyli również Wielcy Mistrzowie loż narodowych Bułgarii, Włoch, Polski, Estonii, Szwajcarii, Mołdawii. Obecni byli także reprezentanci USA, Łotwy, Norwegii, Turcji na nawet Australii.

Program zaczął się od uroczystego powitania na wileńskim lotnisku, gdzie każdy z gości otrzymał identyfikator z emblematem WWL, oraz pamiątkową, bursztynową szpilę z wygrawerowanym symbolem masońskim oraz napisem „Lietuva” (Litwa). Po południu odbyło się robocze spotkanie wszystkich przybyłych na uroczystość Wielkich Mistrzów, a w godzinach wieczornych - galowe przyjęcie z udziałem pań.

Dzień następny rozpoczął się od zwiedzenia Muzeum Narodowego. Z daleka przywitały gości wielkie plakaty o otwartej tam właśnie wspaniale urządzonej wystawie poświęconej historii wolnomularstwa. Katalogi wystawy masońskiej przygotowano w trzech wersjach językowych. Jednak trzy aktualnie istniejące litewskie loże pracują nadal w warunkach pełnej dyskrecji. Wystawę w Muzeum Narodowym, poświęconą historii Sztuki Królewskiej traktuje się jako zapowiedź bardziej jawnego działania łóż litewskich i szerszego prezentowania się opinii publicznej.

Uroczyste posiedzenie poświęcone instalacji nowej Wielkiej Łoży Litwy prowadził Wielki Mistrz niemieckiej obediencji AFAMVD Br. Horneffer. Ze szczegółowej relacji Br. Appela mogliśmy się dowiedzieć, że po instalacji nowo utworzonej Wielkiej Łoży Litwy, jedną z pierwszych jej decyzji było nadanie niemieckiej Łoży-Matce „Die Briickenbauer” status honorowej Łoży Wielkiej Łoży Litwy nr 4. Aktowi wręczenia stosownych dokumentów oficjalnych towarzyszyło odegranie litewskiego hymnu narodowego.

Dziękując litewskim Braciom za to zaszczytne wyróżnienie Czcigodny Mistrz Łoży „Die Briickenbauer” Br.: K. Schmidt wręczył egzemplarz pięknie wydanej książki pt. Historia masonerii na Litwie. Na zakończenie uroczystości, wszyscy uczestnicy otrzymali od nowego Wielkiego Mistrza pięknie wykonane pamiątkowe medale.

Swoją relację z całego przebiegu oficjalnych narodzin nowej Wielkiej Łoży Litwy - sprawozdawca „Hanseatiches Logen Blat” Br.: Rolf Appel zakończył słowami: I tak jeszcze jeden kraj włączony został w symboliczny łańcuch łączący świat. Wys.

Opracował: Janusz Baranowski - Tatar Polski, twórca Solidarności, potomek Powstańców Styczniowych, Legionistów, Generałów, Harcerzy, Szarych Szeregów, Żołnierzy Wyklętych